

ПРАВОВА ОХОРОНА NFT-МИСТЕЦТВА

Приходько Є.Г., Гаряєва Г.М.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Широке використання незамінних токенів (NFT) в арт-індустрії змінило сучасне розуміння прав інтелектуальної власності та їх передачі. Цінність, легітимність і корисність NFT є спірними. Невзаємозамінними токенами і є NFT – тип цифрових активів, створений на блокчейні, який дозволяє отримати право власності на товар, що існує винятково в мережі. Тобто, NFT – це цифровий сертифікат, прикріплений до цифрового активу (зображення, відео, аудіо тощо) і містить всю інформацію про цей актив. Завдяки токенам можна дізнатися ким був такий товар створений або кому він зараз належить, тому що токени зберігаються у відкритому блокчейні – така особливість токена це ідеальна можливість закріпити свої права на будь-який унікальний об'єкт.

Застосування NFT може стати новим інструментом у сфері менеджменту інтелектуальної власності, сформувані нові можливості для ринку та його учасників, зробивши його зручнішим, адже операції з токенами дешеві, прості і швидші, ніж операції з реальними об'єктами, до яких вони прив'язані.

Високий рівень популярності та прогнози щодо розвитку технологій блокчейн змушують замислитись про взаємозв'язок із правом інтелектуальної власності та авторськими правами – це можна назвати новим етапом розвитку сфери. Авторське право на зображення, яке можна побачити на екрані, не завжди належить тому хто створив NFT. Візуальна складова NFT може бути не створена творчою працею тієї людини, яка завантажує її на платформу продажу NFT. Складність виникає у ситуації, коли арт-зображення було створено у співавторстві, оскільки, беручи до уваги Закон України Про авторське право і суміжні права (II розділ, ст.13): твір, створений у співавторстві, належить всім співавторам, – в той час коли технічна можливість завантажити NFT на платформу є тільки у одного зареєстрованого на платформі користувача.

В наявній практиці відомі випадки, коли NFT створювались з порушенням авторських прав. В таких випадках доцільно поскаржитись в технічну службу платформи, на якій розміщується NFT – якщо буде доведено авторське право позивача, тоді раніше розміщена робота буде видалена.

Юридично в нашій країні поки не існує норм правового регулювання NFT через те, що легалізація ринку криптовалют відбулась тільки в лютому 2022 року.

Прийняття Закону «Про віртуальні активи» надає криптоактивам статусу об'єктів цивільних прав, тобто, вони стають легальною власністю. Це означає, що власники валюти будуть захищені юридично. Крім того, Закон передбачає і технічні засоби захисту криптовласності.

Законопроект буде вдосконалюватись та охоплювати всі сфери діяльності криптовалютного ринку. Всі криптовалютні операції будуть піддаватися оподаткуванню. Держава отримає додаткові податки, криптобіржі – довіру і нових клієнтів, а звичайні українці – 100% легальний дохід, зручний і, головне, – захищений доступ до крипторинку.